

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

VERKSAMHET 23

Stål & Verkstad

Magisk industri?

I förra årets verksamhetsberättelse skrev jag inledningsvis om att industrin som stått emot enorma påfrestningar under flera år nu ändå var på väg in i en lågkonjunktur.

Spiken i kistan skulle vara inflationen och jag förutspådde lägre volymer men inga massuppsägningar. Det sistnämnda framför allt på grund av att branschen lärt sig att det inte finns någon vinning i att släppa i väg personal i ett läge där det är ytterst tufft med återrekrytering när det vänder upp igen. Nu efter utgången av 2023 kan jag konstatera att jag i mångt och mycket hade fel i min prognos! Det blev ingen större nedgång denna gång heller och det är som om att det finns något magiskt över industrin som gör branschen

Nu efter utgången av 2023 kan jag konstatera att jag i mångt och mycket hade fel i min prognos!

ostoppbar! Ja, vissa delar inom industrin har det tuffare nu, exempelvis underleverantörer till byggindustrin och stålindustrin. Delbranscher som i olika grad sett nedgångar under 2023, men på det stora hela så har det varit ännu ett bra år för svensk och värmländsk industri.

Gör detta att vi står utan utmaningar inom industrin? Säklart inte. Den gröna omställningen får allt större kraft. Bland annat genom att krav kring både certifieringar och actions kommuniceras från våra stora produktägare till underleverantörer, vilket innebär mängder av frågor att adressera. Vilken certifieringsstandard ska vi använda och till vilken nivå ska vi certifiera verksamheten? Kommer det att finnas tillgång till fossilfri el i den utsträckning som gör att företagen kan investera och utveckla verksamheten i en grön riktning? Hur är det med transporter, kommer vi kunna transportera via både väg och järnväg på ett hållbart sätt framöver?

Kompetensförsörjningen kvarstår också som en stor utmaning. Hur ska vi attrahera, utbilda, anställa och behålla nästa generations CNC-operatörer, svetsare, processoperatörer och automationstekniker? Detta område har varit högt på agendan under lång tid, men jag tycker mig se en positiv förändring de senaste ett till två åren. Större fokus på grundämnena i grundskolan, större fokus på de yrkesförberedande programmen från gymnasieskolan och fler relevanta YH-utbildningar. Detta tillsammans med positiva signaler

Mattias Säfström är VD för IUC Stål & Verkstad och ordförande i Teknikcollege

här i Värmland, fler utbildningar och företag som ansluter sig till Teknikcollege Värmland, arrangerandet av Yrkes-SM i Karlstad 2024 och ett högt söktryck till IUC Stål & Verkstads utbildningsinsatser för medarbetare inom industrin är några exempel. Detta gör att jag ser ljusst på framtiden.

“Den gröna omställningen får allt större kraft. Bland annat genom att krav kring certifieringar och actions kommuniceras från produktägare till underleverantörer”

Med tanke på att jag hade fel i min spådom avseende konjunkturen inom industrin under 2023 så har jag beslutat mig för att denna gång avstå från att sia om framtiden. Självklart hoppas jag (och tror) att magin håller i sig, men osvuret är nog ändå bäst. Däremot kan jag garantera att IUC Stål & Verkstad kommer att fortsätta driva det uppdrag vi fått från värmländsk industri. Alltså att skapa bästa möjliga förutsättningar för en hållbar och konkurrenskraftig industri i Värmland under lång tid framöver.

Hur? Ja det får ni läsa om i verksamhetsberättelsen, trevlig läsning.

Mvh/ Mattias

“Hur ska vi attrahera, utbilda, anställa och behålla nästa generations CNC-operatörer, svetsare, processoperatörer och automationstekniker?”

Ett hållbart exempel

[Finnebäcks AB](#) i Arvika hade ett stort behov att hänga med i utvecklingen och förbättra sitt arbete kring ett mer hållbart företagande. Efter en kontakt med en av IUC Stål & Verkstads processledare gick företaget in i innovationsprojektet HISS där de fick stöd och vägledning av en professionell hållbarhetscoach. Vi tog en liten pratstund med Finnebäcks Maria Claréus, om processen och om erfarenheten av projektdeltagandet.

Maria Claréus jobbar med samordning av Finnebäcks produktsortiment och ser till att täcka materialbehovet för produktionen men hon är också delaktig i produktutvecklingen.

Berätta lite om företaget Finnebäcks.

Finnebäcks har varit verksam sedan 1917, då först som ett sågverk och senare en husfabrik. På 1950-talet satsade man istället på kyl- och frysrumsstillverkning i samma fabrik som vi befinner oss i nu.

Vår nisch är kundanpassade rum, vilket betyder att kundens behov styr och du får en skräddarsydd produkt anpassad efter din verksamhet och vad just den behöver.

Vilka är era målgrupper?

Vi finns där som kylan behövs, även om det inte är vi som står för just den. Vår produkt är nämligen isolerade rum och våra kunder är i många fall installatörer av kylaggregat. Exempel på slutkunder är restauranger och storkök såsom förskolor och sjukhus men självklart också butiker. Vi finns hos flera av de stora kedjorna som McDonalds, ICA och Coop men också i mindre lokala verksamheter.

“Att få den stöttnen genom IUC är ju för bra för att tacka nej till helt enkelt”

Varför ville ni delta i HISS och IUC:s hållbarhetsmodell?

För att vi vill hänga med i utvecklingen och lära oss mer om hur vi kan jobba med hållbarhet. Det är ett så stort begrepp som innefattar otroligt mycket. Det är viktigt att vi som företag lär oss arbeta kontinuerligt med dessa frågor för att hela tiden bli lite bättre. Att få den stöttnen via IUC är ju för bra för att tacka nej till helt enkelt!

Berätta om ert deltagande. Vad har det gått ut på?

Vi har haft flertalet webbaserade workshops med mycket reflektion och ganska mastigt innehåll men vi har blivit fint vägleda på ett tryggt sätt igenom det hela och det har varit väldigt intressant!

Beskriv lite kort processen och vad den består av.

Det har handlat om att definiera möjliga rapporter som passar för vår verksamhet. Vi har gått igenom olika typer av protokoll, till exempel hur en *EPD (miljövarudeklaration) är uppbyggd, vad den består av och vilka olika typer av stödverktyg som finns för hållbarhetsarbetet.

Berätta om insatsen från IUC och Greengoaat.

Greengoaat har gjort ett jättebra jobb med att vägleda oss genom projektet. Det bästa har varit att de på ett pedagogiskt och systematiskt sätt fått hjälpt oss att förstå hur vi rent konkret kan arbeta genom de verktyg som finns, hur rapporter tolkas och vad som kan vara relevant för just vår verksamhet. Det behöver inte vara så överväldigande och stort beroende på hur ens verksamhet är. Det finns verktyg och anpassningar för alla storlekar av verksamheter.

Har medarbetarna deltagit i processen?

De har än så länge inte varit involverade i den övergripande processen fullt ut, men är delaktiga i vårt förbättringsarbete och att förfinna specifika moment.

Vilken nytta kan insatsen ge i förlängningen?

Insatsen är en framtidssäkring och ett sätt att se att vi har relevanta målsättningar i vårt långsiktiga hållbarhetsarbete”

“Vi kommer att fortsätta på samma väg, att jobba med en god kvalitet och ständigt förbättra våra processer”

Varför är det viktigt med hållbarhetsarbete för företaget?

Det är viktigt ur så många aspekter, både att vi har en produkt av hög kvalitet som har ett långt liv och efterfrågas på marknaden, men också att vi kan finnas och verka i bygden där vi bor.

Hur ser framtiden ut för Finnebäcks hållbarhetsarbete?

Vi kommer att fortsätta på samma väg, att jobba med en god kvalitet och ständigt förbättra våra processer för att få så lite svinn som möjligt. Vi jobbar även med att bli mer energieffektiva i vår produktion, och att fördjupa oss inom de hållbarhetsrapporter som efterfrågas av marknaden och våra kunder.

*Detta är EPD

EPD (Environmental Product Declaration) är en miljövarudeklaration, ett standardiserat och verifierat dokument som ger transparent och jämförbar information om miljöpåverkan av en produkt under hela dess livscykel. Den inkluderar data om resursanvändning, energiförbrukning, utsläpp till luft, vatten och mark, samt andra miljöaspekter som är kopplade till produktens produktion, användning och avyttring.

“Insatsen är en framtidssäkring och ett sätt att se att vi har relevanta målsättningar i vårt långsiktiga hållbarhetsarbete”

Maria Claréus

Genom IUC-projekt utvecklar hon en kompetent och schyst industri

Genom sitt engagemang i både IUC-projektet Kompetenskraft och Region Värmlands satsning Attraktionskraft Värmland, bidrar Louise Torevik aktivt till att forma en mer kompetenssäkrad och inkluderande industri. Med fokus på kompetensutveckling och ökad medvetenhet kring jämställdhet i könssegregerade branscher, är Louise en stark kraft i arbetet för en rättvis och balanserad arbetskultur. Med öppet sinne och en övertygelse om varje individs rätt att blomstra, spelar Louise en central roll i skapandet av en fler schysta arbetsplatser i Värmland.

Louise Torevik presenterar Attraktionskraft Värmlands plattform "schyst.se" på Forum Jämställdhet 2024.

Berätta lite om din bakgrund.

Jag har arbetat inom flera olika branscher i roller som receptionist, black Jack croupier, vårdbiträde, butiksbiträde, lärarvikarie med flera. Under cirka sex år har jag arbetat inom industrin som montör men även under mina studier som arbetsledare och sommarjobsrekryterare. Jag har en kandidatexamen från Karlstads Universitet i arbetsvetenskap med fördjupning inom socialpsykologi och arbetsrätt.

Vilken uppgift har du på IUC stål & Verkstad?

Jag började på IUC september 2019 som projektkoordinator samt processledare för Teknikcollege Värmland. Men sedan i augusti 2020 har jag arbetat som projektledare för olika *ESF-projekt och driver nu mitt tredje samtidigt som jag är delprojektledare i Region Värmland satsning kring jämställdhet, Attraktionskraft Värmland.

Vad är det bästa med jobbet?

Att det är varierat, att man får träffa många intressanta och kompetenta människor som arbetar på olika industriföretag i Värmland och att få utveckla dem för att göra skillnad i deras verksamhet.

Vad brinner du för?

Jag brinner för alla människors lika värde och att alla har rätt att arbeta på en arbetsplats där man mår bra, trivs och kan utvecklas.

Hur kan din arbetsdag se ut?

Mina dagar är inte standardiserade men de innehåller möten ibland ute på företag eller med en utbildningsaktör. Jag har alltid minst ett eller två Excel ark öppna och försöker vara i ajour med min mailkorg.

Vilken är största utmaningen i ditt jobb?

Att få företagen att ta sig tid och prioritera att arbeta med kompetensutveckling eller social hållbarhet.

Hur är attityden till jämställdhet hos företagen?

Attityden varierar efter vilket stadiet de är i. Om man ser nyttan med "erbjudandet" är man oftast väldigt positiv men har man ännu inte kommit dit och inte är redo att ställa om, kan det finnas en viss skepsis och tveksamhet.

Berätta lite om de projekt du jobbar med just nu.

[Kompetenskraft](#) är vårt tredje projekt kring kompetensutveckling hos IUC, som finansieras av *ESF. Det har som mål att utbilda 550 medarbetare på små och mellanstora industriföretag i Värmland, Dalarna och Gävleborg. Det har fått ett fantastiskt gensvar från företagen, så pass att vi har företag som står i kö för att få ta del av utbildningsinsatserna. Det vi erbjuder är utifrån företagets behov där vi bland annat har kört många utbildningar inom affärssystem, CAD, CAM och ledarskap.

[Attraktionskraft Värmland](#) drivs av Region Värmland som har som mål att öka medvetenheten om jämställdhetsarbete inom mans- och kvinnodominerade yrken. Det görs igenom att bjuda in företagen till utbildningar och seminarier som är kopplade till jämställdhet. Vi har även tagit fram plattformen [schyst.se](#) där man kan hitta information, verktyg och utbildningar om hur man bland annat blir en schyst arbetsplats. Tanken med plattformen är att den ska användas som ett stöd och vägledning när man vill utveckla en mer jämställd och inkluderande arbetsplats.

Kort om Louise

Bor med två barn i Edane, ett litet samhälle omgivet av en storslagen natur, skogar och sjöar utanför Arvika i västra Värmland,

Hur kopplar du av?

-För att slappna av och rensa huvudet tar jag gärna en promenad, ibland med en ljudbok i örat. Lite mobilspelning kan det också bli på kvällen för att varva ner.

-Husrenovering är också del i av mitt liv då jag bor i ett hus från 1921 som är i behov av uppdatering av bland annat tapeter och badrum. När jag är i mål med renoveringarna hoppas jag få tid igen till ett par av mina största intressen, att sy och odla.

*ESF, eller Europeiska socialfonden, är en fond som syftar till att främja sysselsättning och arbetskraftens rörlighet inom Europeiska unionen. Genom att investera i utbildning, kompetensutveckling och stöd till arbetslösa och missgynnade grupper, strävar ESF efter att öka människors möjligheter till arbete och bidra till en mer inkluderande arbetsmarknad.

En Värmlandsresa till industrin i Torsby

Det blev en heldag med industrin i norra Värmland tillsammans med politiker och tjänstemän från bland annat Region Värmland och Torsby kommun. Guidad tur i tillverkningen hos företagen WTAB och Torverk Industrial doors, diskussioner kring deras behov och utmaningar, stod högst upp på agendan.

Andra generationens ledare på WTAB, Emil Nilsson guidar runt i produktionen.

Peter Löfvenholm, VD på Torverk, berättar om företagets verksamhet.

IUC:s Värmlandsresa gick genom ett gnistrande och snötäckt Fryksdalen och landade i Torsby kommun, hos två tillverkande företag: [WTAB- Wermlands tunnplåt AB](#), specialiserad på avancerad plåtbearbetning, och [Torverk Industrial doors](#) som tillverkar industriportar med fokus på energisnålhet.

Ett antal representanter från politik, region och kommun fanns på plats för att få en inblick i verksamheten och de båda företagens situation.

Peter Nilsson, VD på WTAB, och Peter Löfvenholm, VD på Torverk, berättade båda om sina verksamheter, om hur företagen har utvecklats och vuxit snabbt under de senaste åren.

Åsikten att det är viktigt att beslutsfattarna tar sig tid och visar engagemang är tydlig hos båda två.

-Jag tror framförallt att det är väldigt nyttigt att politiker kommer ut och ser verkligheten och hur de kan stötta industriföretagen, säger Peter Nilsson på WTAB.

-På en sådan här träff får vi verkligen en unik chans att berätta om vilka utmaningarna är.

"Rätt attityd, ambition och viljan att lära sig nytt kan ibland räcka långt hos oss"

Ett stort kompetensbehov har företagen gemensamt. Peter berättar att arbetslösheten i Torsby kommun är väldigt låg, något som kan låta bra i de flestas öron, men som är negativt för industrin eftersom urvalet av arbetskraft blir dåligt.

-Den vi söker behöver dock inte alltid vara en person med perfekt utbildning och bakgrund. Rätt attityd, ambition och viljan att lära sig nytt kan ibland räcka minst lika långt.

Peter Löfvenholm, VD på Torverk, tycker att Värmlandsresan är ett bra koncept där politiker men också tjänstemän kommer ut och ser hur det fungerar.

-Jag kan förstå, om man sitter på kontoret och tar beslut, att det känns viktigt att få en inblick och se verksamheten hos företagen som den är på riktigt.

Fakta Värmlandsresan

Värmlandsresan är en regional aktivitet från IUC Stål & Verkstad där kommunala, regionala och nationella politiker och tjänstemän bjuds in till träffar hos industriföretag runt om i Värmland tre till fyra gånger per år. Syftet är att ge företagen möjlighet att visa upp sin verksamhet för beslutsfattarna och därigenom skapa större insikt och ökad kunskap kring framgångsfaktorer, utmaningar och behov som den värmländska industrin har.

"Jag tror framför allt att det är nyttigt att politiker kommer ut och ser verkligheten"

Peter Nilsson VD, WTAB

Industrisnack på riktigt

Industrisnack avslutas alltid med engagerande frågestund och spännande diskussioner.

Från att ha börjat som en digital aktivitet var det äntligen dags för IUC:s första fysiska Industrisnack. Ett event som samlar värmländska industriföretag och organisationer kring ett tema med syfte att inspirera och skapa diskussion.

Industrisnack, som är ett frukostseminarium och diskussionsforum för industrin, arrangerades denna gång tillsammans med Smart industricenter i Hagfors och Karlstads Universitet. Platsen var Gröna Aulan på Älvstrandens Utbildningscenter i Hagfors och dagens tema högaktuellt; "digitalisering och AI för industrin"

Industrisnacks första fysiska föreläsare, Erik Hallin från Uddeholm

Gäst denna förmiddag var Erik Hallin, Head of Digitalization på Uddeholm. Han gav exempel och berättade om möjligheterna för industriföretagen, om att jobba smart med dataanalys och AI för att skapa effektivitet och besparingar i verksamheten.

Erik beskrev pedagogiskt och med humor AI och som exempel Uddeholms egen AI-resa kring energibesparing i mångmiljonklassen.

Fredrik Igelström från Smart industricenter i Hagfors fanns på plats tillsammans med Sara Ström och Linnea Öjes. De berättade om hur de jobbar med att skapa ökat intresse hos företagen för ny teknik

Processledare Johan Skogström förklarade hur IUC kan stötta företagen.

Ett viktigt fokus är också kompetensförsörjning, att få fler ungdomar intresserade av teknikutbildningar.

Dagens Industrisnack avrundades med reflektioner och frågestund. Moderatorer, som höll diskussionen i gång, var Mia Sonnelid, projektledare för eventet och Johan Skogström processledare båda från IUC.

Fler inspirerande Industrisnack blir det under hela 2024.

Sara Ström från projektet Smart Industricenter i Hagfors.

“Industrisnack är en inspirerande arena där branschen träffas och diskuterar möjligheter och utmaningar”

Sara Ström jobbar i projektet **SIC-Smart industri Center inom Hagfors kommun. En satsning som startade i september 2023 och skall pågå i tre år, där IUC också är en av flera samarbetspartners.**

SIC är medarrangörer till Industrisnack denna onsdagsförmiddag i början av december 2023.

“Smart industricenter är en samverkan mellan skola och industriföretag”

Sara förklarar att Smart Industricenters verksamhet är en samverkan mellan skola och industriföretag där de vill verka som en inspiratör till kompetensutveckling och utbildning kring ny teknik.

-Vi är också en del av sex utbildningsnoder i Värmland som har olika fokusområden, där vår inriktning är robotisering, 3D print och AI.

-Industrisnack som vi är med på här idag, som arrangeras av IUC Stål & Verkstad är ett jättebra koncept, tycker Sara.

-Det skapar ett sammanhang där vi träffas, industriföretag, utbildning och andra aktörer i branschen och lyssnar på en inspirerande föreläsning och diskuterar ett aktuellt tema som berör industrin.

- Som idag, här på Älvstrandens Bildningscentrum i Hagfors, har det handlat om "digitalisering och AI". Vi har fått lyssna till hur Uddeholm jobbar med tekniken och fått konkreta exempel, vilket har varit jätteinspirerande.

Sara berättar att efter föreläsningen i samtalet med gruppen, dyker det också upp många synpunkter och funderingar.

-Något som jag tror, specifikt för både SIC och IUC är jätteviktigt att ta till sig och se hur vi kan jobba smart tillsammans vidare med de här frågorna, säger Sara.

Kort fakta om:

INDUSTRISNACK är för dig som är nyfiken på hur du kan utveckla ditt företag. Vi tar upp relevanta och intressanta ämnen som utvecklar värmländsk industri. Temat på industrisnack är inom något av våra huvudområden. Ny teknik och Produktion, Hållbarhet, Effektivitet, Kompetensutveckling och Marknad. Syftet är att inspirera, utvecklas och hjälpa företagen vidare genom våra olika insatser.

SMART INDUSTRICENTER är en plattform för inspiration, kunskap och utveckling. Ambitionen är att skapa möjligheter för företag att utvecklas med ny teknik, med ett extra fokus inom automation, additiv tillverkning och AI. Hagfors är tillsammans med Sunne, Arvika, Karlstad, Kristinehamn och Säffle de kommuner som har en lokal industriell styrka och ett brett utbud av industriella utbildningar på exempelvis gymnasiet eller yrkesuxv - och kallas därför industrinoder.

Ett socialt projekt som attraherar ny kompetens till industrin

Industrin har stor betydelse för tillväxt och utveckling i Norra Mellansveriges tre regioner: IUC Värmland, IUC Dalarna och IUC Gävleborg. Här finns en stark och samhällsviktig industri som idag sysselsätter över 50 000 anställda. "Focus Industry" är projektet som ska möta morgondagens konkurrens och utmaningar för industrin.

Focus Industry är en tvåårig satsning som pågått under perioden 2022-2023. Projektledare i Värmland har varit Maisoon Shoki på industriklustret IUC Stål & Verkstad.

Det genomfördes för att undersöka, utveckla och organisera ny och befintlig metodik, verktyg och kommunikationskanaler med syftet att utveckla ett modernt system som möter företagets behov för att kunna attrahera ny kompetens. Det handlar om hur vi ska kunna avhjälpa kompetensbristen vi har i regionen, specifikt för industrin.

"Målet är att matcha arbetslösa utrikesfödda kvinnor utan erfarenhet från industrijobb"

Maisoon förklarar att projektet i sig söker inga slutgiltiga svar utan är en förstudie, där vi har initierat ett arbetspaket för Värmland. Med andra ord, i detta skede är alltså inte målet att det ska mynna ut i ett färdigt koncept utan bara visa på vilka lösningarna kan vara.

-Vi har identifierat fyra faktorer i studien som betydelsefulla för att framgångsrikt kunna attrahera och utveckla kompetens. Dessutom ska vi skapa urval av insatser som bidrar till att möta aktuella kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsbehov hos små och medelstora företag i Värmland. Dessa faktorer är: Utlandsfödda kvinnor, Kompetensbevis, Ungdomar och Industrirådet.

Utlandsfödda kvinnor – en outnyttjad resurs

Enligt den slutrapport som utformats har initiativ tagits för att adressera köns- och mångfaldsfrågor inom den värmländska industrin. Målet är att matcha arbetslösa utrikesfödda kvinnor utan erfarenhet från industrijobb med företag som söker arbetskraft.

-Det första steget har varit en kartläggning om var de utrikesfödda kvinnorna i värmländsk industri finns. Syftet har varit att lyfta fram utrikesfödda kvinnliga förebilder för att attrahera fler kvinnor till värmländsk industri och minska den sneda könsfördelningen. Dessutom har det kartlagts vilka företag som idag jobbar med inkluderande kompetensförsörjning – alldeles för få, säger Maisoon.

-Jag har gått utbildningen, ge mig kompetensbeviset!

-Vi vill validera alla gymnasieelever som läser industriteknisk utbildning på gymnasiet genom någonting som heter Industriteknik bas. Det är en certifiering som visar på att du har de grundläggande kunskapen för att jobba inom industrin. Det här är något som ökar dina chanser när du ska ut och söka jobb, förklarar Maisoon.

-Kompetensbevis gör det möjligt att införa yrkesprov som kan genomföras av samtliga elever som läser en yrkesutbildning på gymnasial nivå, oavsett var i landet, i vilken regi eller för vilken lärare eleven studerar.

Maisoon Shoki har varit projektledare för satsningen Focus Industry Bredd

Framtidens "fritidsgård"

Det tredje området handlar om ungdomar, att få dem att upptäcka möjligheterna med teknikyrkena och i förlängningen industrin.

Det innebär att utveckla inspirerande miljöer, aktivitetsbaserade med teknikinriktning. En sorts ungdomsgårdar kan man kalla det. Där får de prova på, på riktigt. Dessa skall finnas främst i utsatta områden, berättar Maisoon.

"Det är en sorts ungdomsgårdar där de får testa och prova på teknik på riktigt"

-Ett exempel som redan existerar och får agera förebild är Trainstation i Vivalla i Örebro, som är en fysisk plats för digitalt skapande. Där finns det rum, olika stationer, där man till exempel får testa och producera sin egen musik, prova på teknologin för att designa kläder, lära sig göra hemsidor, jobba med AI, robotar, chattar och så vidare.

-Det handlar med andra ord inte enbart om industrin utan om teknik överlag och att motivera och inspirera unga att använda sig av den och bli intresserad av tekniska yrken i framtiden.

Återuppliva Industrirådet

Den fjärde faktorn, Industriråd Värmland, bildades ursprungligen som ett EU projekt som dock tog slut för ett par år sedan. Nu ska Industrirådet återupprättas och verka utifrån den värmländska industrins behov av att samverka kring kompetensförsörjning i syfte att stärka branschens långsiktiga förutsättningar.

-Industriråd Värmland ska också vara opinionsbildare och lobbyist gentemot beslutsfattare, ta fram relevant kunskapsmaterial och aktivt delta i kommunikationen om tillgång och efterfrågan av kompetent personal utifrån en gemensam utgångsbild över läget och kompetensbehovet i Värmland, säger Maisoon

Maisoon understryker att samarbete är en förutsättning för att vi ska lyckas ta industrin in i framtiden.

-För att attrahera ungdomar behöver vi samverka effektivt och samordna våra insatser. Företagskluster som Compare, Paper Province och IUC Stål & Verkstad är alla aktivt involverade i olika initiativ med målet att gemensamt arbeta för att locka ungdomar och kvinnor till sina branscher.

-Genom att kombinera våra krafter och resurser kan vi skapa en ännu starkare och mer sammanhållen strategi för att locka målgrupperna till framtida karriärmöjligheter inom våra branscher.

PROJEKTFAKTA

Projektname: Focus Industry Bredd

Period: 2022-23

Mål och syfte: Bidra till ett mer ändamålsenligt och över tid hållbart system för kompetensförsörjning som företagets behov och förutsättningar.

Målgrupp: Små och medelstora företag upp till 249 anställda.

Projektkoordinator: Region Värmland

Projektledare: Maisoon Shoki

Huvudfinansier: Europeiska regionala utvecklingsfonden och Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Värmland.

Samverkanspartners: IUC-bolagen i Norra Mellansverige

“för oss som relativt små är det en stor fördel att få stöd och hjälp och slippa hantera allt det praktiska själv”

Felix Proper, CSS

Premiär för IUC monterern på Elmia SC

Elmia Subcontractor är norra Europas största underleverantörmässa och mötesplatsen för företagen inom tillverkande industrin, deras kunder och leverantörer. Här finner du nu mer också [IUC monterern](#) med industri- och industrinära företag från olika delar av Sverige. Allt under ett och samma tak.

Under tre intensiva mässtdagar i mitten av november 2023 deltog 14 företag inom industrin från södra och mellersta Sverige i IUC monterern. Skarpt fokus för utställarna låg på nätverkande, att skapa leads och utveckling av kundrelationer samt träffa leverantörer.

Speedtalk med Fredrik Johansson IDC Skaraborg.

Monterkonceptet som projektleds av industriklustret IUC Stål & Verkstad erbjuder förutom en heltäckande utställarservice också café och mötesutrymmen där företagen kan träffas, diskutera och planera i lugn och ro, över en fika med nybryggt kaffe. Allt för att underlätta och göra utställarupplevelsen så enkel och effektiv som möjligt för IUC:s medlemsföretag.

I 2023-års monter arrangerades också flera så kallade speedtalks i IUC-caféet, det vill säga korta föreläsningar inom, för industrin, aktuella ämnen med efterföljande diskussioner. Hållbarhet, kompetensförsörjning och förbättringsarbete var några av de teman som togs upp.

Vi tog ett kort snack med två av årets utställare och ställde frågan om fördelarna och vad deras upplevelse var med att delta som utställare i IUC monterern på Elmia Subcontractor 2023:

Johanna Herbing från Sconab i Landskrona

SCONAB AB från Landskrona är ett legotillverkande företag som jobbar med rostfritt stål.

- Vi jobbar med små som stora projekt och hjälper större kunder i sina kärnverksamheter, berättar Johanna Herbing monteransvarig för företaget.

Deras första kontakt med IUC monterern var genom Christine Harde, medlemsansvarig hos IUC Syd i Malmö.

-Efter en diskussion där vi bestämde vi oss för att boka en utställarplats tog Mattias Hedström, projektansvarig för IUC monterern, över kontakten och drev dialogen vidare. Bland annat med vägledning kring monterarrangemang, allt från expo-design till vad vi skulle tänka på som utställare under mässan.

-Därefter blev vi sammankopplade med IUC:s monterserviceteam Projecta som fanns på plats under hela mässan och gav oss stöd och support till exempel vid teknikstrul. Därför kändes det väldigt skönt att komma hit redan från början, förklarar Johanna.

-Sen sammankopplat med detta, har vi så klart alla andra underleverantörer i IUC monterern som har varit här tillsammans med oss, något som gett oss en fin gemenskap, nya kontakter och en trygg utställarupplevelse, säger Johanna.

Veronica Näsström marknads koordinatör på Aston Harald i Kristinehamn

Veronica Näsström jobbar som marknads koordinatör på [Aston Harald Mekaniska verkstad](#) i Kristinehamn. Företaget deltar som utställare för första gången på Elmia Subcontractor.

-En av de stora fördelarna med att vara tillsammans med andra utställare i en samlingsmonter är ju det nätverkande som faktiskt sker flera gånger dagligen. Vi går runt och pratar med dom andra företagen, utvecklar nya kontaktytor och samarbeten. Något som vi kommer ha stor nytta av framöver, förklarar Veronica.

-En viktig del är också IUC montererns café där vi träffas och nätverkar tillsammans med företagen, våra besökare och leverantörer. Det blir en naturlig och samtidigt trivsamt samlingsyta för relationsskapande samtal, planering och samarbete.

2023 | SIFFROR

Antal medlemmar och delägare: 144 st
 Antal företagskontakter totalt: 371 st
 Antal företag vi besökt: 161 st
 Antal företag i projektaktiviteter: 49 st
 Totala medlemsintäkter: 680 tkr

Projektmedel till nytta för industriföretagen

HISS - 4,9 mkr
 Kompetenskraft NMS - 1,4 mkr
 Grön Industrivekst - 1,2 mkr
 KARD NMS- 1,2 mkr
 Kompetenslyft Industri - 0,7 mkr
 Attraktionskraft Värmland - 0,6 mkr
 Focus Industry Bredd - 0,6 mkr
 Övriga projekt - 0,6 mkr
TOTALT - 11,2 mkr

IUC Stål & Verkstads projekt 2023

Från EU-finansiering till lokal utveckling

Vi tar en titt på hur IUC Stål & Verkstads mångfacetterade verksamhet stöder och guidar industriföretagen i deras framsteg inom kompetens, effektivitet, hållbarhet och ny teknik för att skapa en hållbar tillväxt. Häng med när vi utforskar de projekt som präglade vår verksamhet under 2023.

HISS

HISS (Hållbarhet, Innovation och Styrka i Samverkan), är ett projekt med coachande insatser riktade mot värmländsk industri med syfte att öka företagets innovationsförmåga och hållbara utveckling.

Med personliga besök och utgångspunkt i vår väletablerade företagsanalys anpassar vi insatserna utifrån företagets behov och strategiska utmaningar, inom områdena: Effektivitet, Hållbarhet, Marknad, Kompetens, Ny teknik och produktion.

Under 2023 har vi stöttat 50 företag med bland annat flödeskartläggning i produktion, LEAN utveckling, Effektivare säljprocesser, Stärkt varumärke, Systematiskt arbetsmiljöarbete, Tydligare processer och rutiner och affärsutveckling. [Läs mer >>](#)

Focus Industry Bredd

Projektet Focus Industry Bredd, som avslutades 2023, har haft fokus Kompetens för en attraktiv industri". Målet är att utveckla industrins attraktionskraft och säkerställa att det finns utbildningar och system för alla grupper, som är anpassade efter industrins befintliga och framtida behov av kompetens. Projektet har lett till fyra spår som ska leda till initiativ inom respektive spår.

[Läs mer om Focus Industry Bredd i reportaget på sida 12 och 13.](#)

Kompetenskraft

Kompetenskraft är den tredje insatsen från IUC Stål & Verkstad för att stödja industriföretag i kompetensutvecklingen av sina medarbetare. Behovet av kunskap fortsätter att öka, samtidigt som det kan vara svårt att hitta möjligheter att genomföra utbildningar.

Utan kompetens står verksamheten stilla. Sedan 2020 har vi utvärderat och tagit fram olika utbildningsmetoder som gör det enklare att genomföra kompetensutveckling för medarbetarna. Vi har också etablerat ett brett nätverk av högkvalitativa utbildningsleverantörer.

Projektet inleddes i mars 2023, och under de tio aktiva månaderna har 172 deltagare från 33 företag deltagit i totalt 2873 utbildningstimmar. Projektets mål är att utbilda 550 deltagare fram till den sista december, och hittills har 454 deltagare från 52 företag i Värmland, Dalarna och Gävleborg identifierats och godkänts för deltagande. De genomförda utbildningarna inkluderar ämnen som affärssystem, ledarskap, CAD, CAM, jämlikhet och grön hållbarhet.

KARD - Kompetensutveckling

Den 30 april 2023 avslutades KARD-projektet, vilket resulterade i att 321 deltagare från 37 små och medelstora industriföretag i Värmland och Dalarna deltog i utbildningar. Projektets mål var att utbilda 275 deltagare, vilket överträffades, liksom målet att utbilda 55 kvinnor, där 67 kvinnor faktiskt utbildades. Totalt deltog deltagarna i sammanlagt 4820 utbildningstimmar. De mest efterfrågade utbildningarna var affärssystemen Monitor och GARP, med robotprogrammering som den tredje mest efterfrågade utbildningen.

[Läs mer om KARD >>](#)

Kompetenslyft

Det kan handla om ny eller utökad kunskap i programmering, hur man är en bra ledare, veta hur man agerar om man faller ur en skylift eller att hålla medarbetare uppdaterade inom den senaste teknikutvecklingen. Utan kompetens står verksamheten stilla.

Den sista april 2023 avslutades projektet som resulterade i att 95 deltagare från 14 små och mellanstora industriföretag i Värmland deltog i utbildningar. Målet var att utbilda 100 deltagare så målet nådes inte med antal deltagare eller målet med att utbilda 25 kvinnor då det endast var med 17 kvinnor i projektet. Det var deltagare som inte deltog i de utbildningar som de var anmälda till, vilket gjorde att målet med antalet deltagare inte kunde nås. Totalt så delade deltagarna på 1848 utbildningstimmar. De utbildningar som efterfrågades mest var ledarskap, BAM och projektledning.

[Se filmen om Kompetenslyft >>](#)

Attraktionskraft Värmland

Hur står det till med jämställdhet och kompetensförsörjning på de värmländska arbetsplatserna? Det utforskar Attraktionskraft Värmland, som tillsammans med företag, klusterorganisationer och kommuner ska hitta nycklar som främjar attraktiva arbetsplatser i länet

Projektet drivs av Region Värmland och de tre värmländska näringslivsklustren IUC Stål & Verkstad, Compare och Paper Province. Huvudsyftet är att bidra till en starkt arbetsmarknad i Värmland.

Under 2023 har det genomförts tre certifieringsutbildningar i jämställdhet för anställda på klustren och för ledare på företag. Det har genomförts tre seminarier med både fysiskt och digitalt deltagande. Det har varit stort intresse för både utbildningarna och seminarierna. Under hösten har ett stort arbete gjorts för att ta fram material till plattform schyst.se.

[Läs mer om Attraktionskraft Värmland >>](#)

Grön industriväxt

Grön industriväxt är ett projekt som genomförs över gränsen mellan Sverige och Norge av näringslivsklustren IUC Stål & Verkstad och 7sterke. Det riktar sig till små och medelstora tillverkande företag i Värmland och Kongsvingerregionen.

Projektets huvudområden är hållbarhet, digitalisering och framtidens kompetens i den gröna omställningen. Förprojekt genomfördes under 2021 för att öka samarbetet mellan organisationerna.

Satsningen kommer att skapa gemensamma hållbarhets- och digitaliseringsmodeller, pilotera och utvärdera dessa modeller i fem företag, och sedan använda modellerna i totalt 25 företag över det geografiska området.

Projektet kommer även att utveckla en gemensam arena för kvinnligt ledarskap. Slutligen kommer projektet att kartlägga kunskapsgapet vad det gäller hållbarhet och digitalisering i små och medelstora företag och presentera det för akademierna på bägge sidor av gränsen.

[Läs mer om Grön industriväxt här >>](#)

Fördomslådan lockar fler att söka industritekniska programmen

En av industrins största utmaningar är kompetensförsörjning. Bristen på svetsare, maskin- och CNC-operatörer är i vissa fall akut. Här spelar samverkansplattformen [Teknikcollege Värmland](#) en viktig och långsiktig roll. Syftet med verksamheten är att få fler unga att söka till yrkesprogrammen.

Lola Bolmstedt är regional processledare för Teknikcollege och har sin bakgrund inom ideell sektor. Hon har arbetat såväl med projektledning och organisationsutveckling som kommunikation och utbildning. Vi tog en liten pratstund med Lola.

Beskriv syftet med Teknikcollege?

-Teknikcollege är en samverkansplattform för företag inom industrin och utbildningar på gymnasiet, yrkesvux och YH. Vi arbetar med kompetensförsörjning och syftet är att genom satsningen Teknikcollege främja kompetensförsörjningen i Värmland för att få en internationell konkurrenskraft. Därför är vi på IUC Stål & Verkstad värddorganisation för Teknikcollege Värmland.

Vilken är den största utmaningen för verksamheten?

-Den största utmaningen är att få fler unga och då främst tjejer att söka till yrkesprogrammen som leder till jobb inom Värmländsk industri. En viktig fråga för oss att arbeta med är att få fler att vilja arbeta inom industrins olika branscher. Då behövs de med kompetens från yrkesprogram precis som olika ingenjörer från universitetet.

Och utmaningarna för industrin?

Den stora utmaningen är att få tag på kompetens och det kan bli en risk när det är svårt att få tag på rätt kompetens. Så vi behöver vända på attityder och trista fördomar om att gå på yrkesprogram och arbeta inom industrin. För vi vet att fördomarna är felaktiga och då är det tokigt om ungdomar låter detta styra deras val. Hur vi vuxna pratar om industrin påverkar de i allra högsta grad.

“Vi vet att fördomarna är felaktiga och då är det tokigt om ungdomar låter detta styra deras val”

Det positiva med verksamheten?

Viktigt att vi tillsammans, skola, näringslivsutvecklare och företag arbetar för kompetensförsörjningen och det är den samverkan och samutvecklingen som är det positiva med verksamheten.

Hur kan man locka ungdomarna till teknikutbildningarna?

Visa upp allt häftigt och intressant som sker och utvecklas av våra företag i länet. Vi vet ju att det är inom industrin det händer. Därför har vi tagit fram kampanjen Fördomslådan, för att uppmuntra till att vara nyfiken på jobb i industrin och slå hål på fördomar.

Hur kan företagen jobba med kompetensförsörjning?

Dels är det bra att arbeta med sitt varumärke och vara en attraktiv arbetsgivare. Sen ska vi inte underskatta effekten med att möta de unga i skolan och öppna upp för studiebesök som till exempel Industrinatten som företagen är med på i Hagfors och Munkfors.

Lola Bolmstedt är regional processledare för Teknikcollege Värmland.

Absolut viktigaste är att se till att ungdomarna får en bra APL (arbetsplatsförlagt lärande) på plats när de går på gymnasiet. En del i företagets arbete med kompetensförsörjning är att vara med i Teknikcollege lokalt då vi har sex lokala styrgrupper i länet.

Vad är du mest nöjd och stolt över under 2023?

Två saker jag är mest nöjd med är vårt deltagande i arbetet med planering och dimensionering av utbildning på gymnasiet och framtagandet av kampanjen Fördomslådan. Skolverkets planeringsunderlag som kom under hösten speglar det vi lyft i vårt strategiska arbete med kompetensförsörjningen.

Teknikcollege under 2023

2023 var året vi arbetade med planering och dimensionering av utbildning i Värmland för industrins kompetensförsörjning och fokuserade på förarbetet inför Yrkes-SM 23 – 25 april i Karlstad 2024.

Några av oss reste med Värmlandsdelegationen till Euroskills i Gdansk för att få inspiration och dra lärdom kring arrangemanget med yrkestävlingar som ett sätt att arbeta med kompetensförsörjning och nätverka med Svenskt Näringsliv, Worldskills Sweden och LO.

Ytterligare en skola blev certifierad och ansökan för två skolor till att certifieras startades upp under 2023.

För att få fler sökanden till Industritekniska programmet har tid lagts på att ta fram kampanjen Fördomslådan som gått på sociala medier.

Tillsammans med Värmlands projektparaply genomfördes regionfinal i Yrkeskampen för 15 klasser i åk 8.

Under höstlovet genomförde vi ett webinarium för lärare, rektorer och studie- och yrkesvägledare tillsammans med Teknikcollege i Dalarna och Örebro län samt Arbetsmarknadskunskap i alla tre länen.

Konstaterar ett intensivt år där vi satt industrins kompetensförsörjning på kartan i Värmland.

#UnboxYourFuture

Lola om Fördomslådan

Framtagandet av kampanjen Fördomslådan, #UnboxYourFuture, har skett via workshop med företag inom stål, papper och tillverkning samt intervjuer med elever på IN-programmet. Det blev tydligt att en stor utmaning är fördomar som finns, där av kampanjen Fördomslådan. Vi testade budskapen, filmer, musik m.m. på en grupp ungdomar i åldern 11 till 18 år och budskapet landade bra, de blev nyfikna. För till saken hör att vi har 1,3 sek på oss att fånga in de när det är kampanj i sociala medier. Vi skapade en landningssida för kampanjen där vi uppmuntra ungdomarna att kolla vidare på just våra certifierade utbildningar i länet

Din partner för hållbar tillväxt och konkurrenskraft i Värmland

Som medlem i IUC Stål & Verkstad får ditt företag personlig och företagsnära support för långsiktig strategisk utveckling. Vi fungerar som en neutral mötesplats där näringslivet, utbildning och den offentliga sektorn möts.

Genom att vara en del av IUC får ni tillgång till Värmlands största industrinätverk samt avgörande utvecklingsinsatser i en tid av snabba förändringar. Vi stärker ert företag inom hållbarhet, teknik, affärer och kompetensutveckling och ger er möjlighet att knyta viktiga kontakter med branschkollegor och potentiella samarbetspartners.

Vill ni vara med och bidra till en hållbar utvecklingen av Värmlands industri samtidigt som ni stärker ert eget företag? Välkommen att bli medlem hos [IUC Stål & Verkstad](http://www.iucstalverkstad.se).